

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobkyně: **F. M.**, nar. X, státní příslušnost X, t. č. X, zastoupená Organizací pro pomoc uprchlíkům se sídlem Praha 9, Kovářská 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16.1.2017 č.j. OAM-951/ZA-ZA11-ZA04-2016, **ve věci udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 16.1.2017 č.j. OAM-951/ZA-ZA11-ZA04-2016 žalované Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen ČR) rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Po provedeném dokazování vzal žalovaný správní orgán za objasněno, že žalobkyně žádá o mezinárodní ochranu z důvodů obav z jednání bývalého manžela a z důvodů nespokojenosti s obecnou situací v Ruské federaci. Tyto důvody však není možno kvalifikovat jako důvody taxativně vymezené v ustanovení § 12 písm. a), b) zákona o azylu a jelikož žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobkyně ani podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobkyni neuděluje.

Žalobkyně proti uvedenému rozhodnutí podala včasnou žalobu, ve které vytýkala porušení § 3 správního řádu (zákon č. 500/2004Sb.), § 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu a také porušení článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, neboť by jí v případě vycestování hrozila újma představující nelidské nebo ponižující zacházení. Podle žalobkyně bylo nesprávně posouzeno neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu a porušení ust. § 14 a § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně odjela z Ruské federace z důvodu obav z pronásledování a vážné újmy ze strany bývalého manžela, ten ji během společného soužití napadal jak fyzicky, tak i psychicky. Na policii ani na jiné státní orgány se o pomoc neobrátila, neboť věděla, že by se jí žádné pomoci ani ochrany nedostalo. Tento závěr dovozovala ze zprávy European country of origin information network, v níž je uvedeno, že Státní дума Federálního shromáždění Ruské federace přijala zákon o dekriminální domáčího násilí v rodině. Podle tohoto zákona je domácí násilí v rodině hodnoceno jako správní delikt a nikoliv jako trestný čin. Z toho žalobkyně dovodila, že by se jí dostatečné ochrany ze strany státu nedostalo a že by ruská policie jednala stejně liknavě v jakékoliv části země. Její celá rodina žije v Afganistánu, kde si ji bývalý manžel v 16 letech koupil za 2 000 \$ a přivezl do Ruska. Do Afganistánu se vrátit nemůže z důvodu nepříznivého postavení žen v této zemi. Navíc by ji rodina a společnost nepřijala, neboť dlouhá léta žila mezi křesťany. V Ruské federaci je poměrně silná afgánská menšina tvořená především muži, takže bývalý manžel by ji mohl rychle najít a uskutečnit své hrozby vůči ní, zaútočit na ni. Je muslimského náboženského vyznání, kvůli kterému měla v Ruské federaci velké potíže především s nalezením práce. Podle žalobkyně žalovaný pochybil, když jí nepřiznal humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Poukázala při tom na psychologickou zprávu PhDr. O. H., dle které má závažné psychosomatické potíže a trpí těžkou depresivní poruchou; její stav není dosud znormalizován.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Nesouhlasil se žalobními námitkami a s tvrzením o porušení zákonných ustanovení. Při svém rozhodování vzal do úvahy skutečnosti tvrzené žalobkyní, ke kterým shromáždil aktuální informace o situaci v zemi původu žalobkyně. Odkázal na podrobné odůvodnění svého rozhodnutí, proč v případě žalobkyně neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu ani doplňkové ochrany.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 16.1.2017 č.j. OAM-951/ZA-ZA11-ZA04-2016, připojeným správním spisem

žalovaného téhož čísla jednacího, jakož i psychologickou zprávou PhDr. O. H. ze dne 15.2.2017 a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s.ř.s. a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s.ř.s.)

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobkyně v rámci poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla jako důvody to, že poprvé z Ruska do Prahy přiletěla dne 26.9.2016, kde jí někdo čekal a následně s tímto člověkem odjela autem do Norska. Tam se podle otisků prstů dozvěděli, že byla v ČR, která podle Dublinského nařízení bude řešit její žádost o mezinárodní ochranu, byla proto odeslána zpět do ČR. Na dotaz, co je důvodem její žádosti o mezinárodní ochranu, uvedla, že jejím cílem bylo jet do nějakého evropského státu, kde se dodržují lidská práva. Bylo jí řečeno, že když má české vízum, má požádat o azyl v nějaké jiné zemi než v ČR, kde by azyl nedostala. V Rusku měla těžký život, byla sama, nemohla se o sebe pořádně postarat a stále ji obtěžoval její bývalý manžel. Myslela si, že když si zařídí svůj život, vezme si zpět své děti. Nemohla se vrátit do Afganistánu, neboť je tam situace pro ženy ještě horší než v Rusku a v Rusku nemohla být kvůli bývalému manželovi. Dne 8.11.2016 byl s žalobkyní proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru vyplývá, že žalobkyně uváděla stejné důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a dodala, že po uzavření sňatku ve svých 16 letech opustila s manželem Afganistán, kde se již nevrátila a po celou dobu žila v Ruské federaci. K rozvodu došlo v březnu 2014, kdy ji manžel už dále nechtěl, neboť měl nějakou Rusku a ona byla překážkou, aby si ji mohl vzít. Soud jí umožnil, aby se mohla setkávat s dětmi. V té době žila na ubytovně, a pokud si náhodou našla nějakou práci, bývalý manžel se o tom dozvěděl a šel za zaměstnavatelem a žádal ho, aby ji propustil. Nechtěl, aby žalobkyně měla nějaké zaměstnání, neboť se bál, že by si pak mohla vzít zpět své děti. Vyhrožoval jí, že děti zpět nedostane a že ji klidně i zabije. V době trvání manželství ji fyzicky napadal, po rozvodu to byly jen slovní výhrůžky. Žalobkyně se nikdy nikam neobracela. Bála se, že by se to manžel dozvěděl a tím by to pro ni bylo ještě horší. Součástí správního spisu jsou i zprávy o zemi původu žalobkyně a to informace Human Rights Watch ze 27.1.2016 – Výroční zpráva Human Rights Watch 2016, zpráva Freedom House ze 27.1.2016 – Svoboda ve světě 2016 – Rusko a informace MZV ČR č.j. 98677/2016-LPTP ze dne 3.6.2016 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do země a po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Správní spis obsahuje i zprávu MZV Nizozemska z listopadu 2016 o státní příslušnosti Afganistánu.

Podle ust. § 12 zák. o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je buď to pronásledován za uplatňování politických práv a svobod anebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 14 citovaného zákona, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Dle ust. § 14a citovaného zákona se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Jak již bylo shora zmíněno, krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí toliko v mezích uplatněných žalobních bodů obsažených v žalobě žalobkyně. Žalobkyně především namítá své obavy z pronásledování a vážné újmy ze strany bývalého manžela. K dotazu v rámci pohovoru zaměřeného k důvodům k žádosti o mezinárodní ochranu výslovně uvedla, že se pro tyto potíže (v době za trvání manželství fyzické napadání a po rozvodu slovní výhrůžky) neobrátila s žádostí o pomoc u kompetentních orgánů v zemi původu, tj. v jejím případě Ruská federace. Nelze proto v jejím případě dovodit, že by jí státní orgány tuto pomoc odmítly poskytnout, respektive že by výhrůžky jejího bývalého manžela, jakožto fyzické osoby naopak podporovaly či tolerovaly z důvodů uváděných v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. K uvedenému krajský soud dodává, že podle ustanovené judikatury mohou být tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob, případně i jejich násilné chování, důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily určitou ochranu apod. (srov. rozhodnutí NSS č.j. 2Azs 22/2012-14 ze dne 8.11.2012, č.j. 7Azs 43/2008-47 ze dne 31.7.2008 a další). Krajský soud proto považuje tuto žalobní námitku za nedůvodnou, tak jako tvrzení žalobkyně, že bylo nerealné její přesídlení v rámci Ruské federace, kde by se jí nedostalo pomoci ze strany státu a policie, neboť tak dle svého tvrzení po celou dobu pobytu v této zemi neučinila. Po rozvodu manželství setrvala na ubytovně, aby byla blízko svým dětem. Protože neměla práci a bývalý manžel jí v tomto směru dělal potíže, rozhodla se zemi opustit. Chtěla pracovat v Norsku a jejím cílem bylo získat povolení k pobytu. Opuštění země původu tak nelze považovat v jejím případě z důvodů relevantních pro udělení mezinárodní ochrany. Pokud se žalobkyně v žalobě zmiňuje o problémech souvisejících s jejím muslimským vyznáním ve vztahu k vyhledávání práce, nutno poznamenat, že se o nich v rámci správního řízení vůbec nezmiňovala. Bylo-li v žalobě poukazováno na zprávu European Country of Origin Information Network ze dne 27.1.2017, ze které žalobkyně dovozovala dekriminalizaci násilí v rodině v Ruské federaci a že jí nebude poskytnuta pomoc v souvislosti s jejím bývalým manželem, pak součástí správního spisu jsou pořízené zprávy z www.idnes.cz, z nichž je zjištěné, že byl v Ruské federaci zmírněn zákon o domácím násilí, podle něhož činy, které nezpůsobí zranění či pracovní neschopnost, budou považovány za

přestupky. V případě druhého podobného násilí bude toto považováno jako trestný čin, za než budou pachatelé pohnáni k odpovědnosti.

Další žalobní námitkou bylo neudělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu. Jak vyplývá ze shora citovaného ustanovení § 14 zákona o azylu, lze humanitární azyl udělit toliko v případech hodných zvláštního zřetele, pakliže nebude v řízení zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. Na udělení této formy mezinárodní ochrany nemá žadatel subjektivní právo a je věcí uvážení správního orgánu rozhodujícího o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soudu proto nenáleží přezkoumávat výsledek úvahy správního orgánu, ale pouze to, zda rozhodnutí logicky plyne z provedených důkazů a zda k němu správní orgán dospěl při dodržení práv na spravedlivý proces a zda jeho rozhodnutí nevymezilo z mezí a hledisek stanovených zákonem. Důvody pro udělení humanitárního azylu jsou důvody výjimečnými, jde o takové situace, ve kterých by neudělení azylu bylo nehumánní. Takovými důvody může být velmi závažné onemocnění, důsledky živelné katastrofy, stáří žadatele apod. V případě žalobkyně je především nutno podotknout, že podle obsahu správního spisu v průběhu správního řízení žádné důvody, které by bylo možno podřadit pod výše citované zákonné ustanovení, neuváděla. Teprve až s podanou žalobou předložila zprávu PhDr. O. H. potvrzující návštěvy Ambulance klinické psychologie a psychoterapie z důvodů středně těžké depresivní poruchy a psychosomatických potíží. Ve zprávě se konstatuje „*nepříznivá prognóza dalšího vývoje onemocnění v případě návratu do země původu*“ avšak nelze z ní dovodit, že by tento návrat znamenal pro žalobkyni nebezpečí vážného ohrožení života a zdraví nebo že by v zemi původu nemohla v léčbě pokračovat. Je tedy i tato žalobní námitka nedůvodná.

Závěrem krajský soud musí konstatovat, že pokud bylo v žalobě vytýkáno žalovanému porušení § 14a zákona o azylu, pak v ní nebylo konkretizováno, v čem toto porušení je spatřováno, stejně tak v obecné a nepřezkoumatelné formě bylo žalovanému vytýkáno porušení jednotlivých ustanovení správního řádu. V této části byla žaloba proto nepřezkoumatelná.

Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního žalobu žalobkyně jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., jelikož procesně úspěšný žalovaný se práva náhrady nákladů řízení výslovně vzdal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava dne 15. června 2017

JUDr. Petr Indráček
samosoudce